

J E L E N K Ö R.

85. szám

Pest, szerda. October 24diken.

1832.

Foglalat: Magyar és Erdélyország (kinevezés. Kir. kam. tud. Pest és Győr vármegyék új tisztí kara. Elegy). Anglia (Gróf Grey Londonba jó. Walter Scottnak emlék állittatik. Gróf Survilliers. Cantonból hír). Franciaország (October 11iki ordonnanceok. Doctrine. Sout, és körlevele. Spanyol ministeriumban változás. Bourbon szigetéről hír. Egyebek). Belgium. (Egyezés-ajánlat Belgium 's Hollandia között. Belga katonaság). Németország. Portugália. Tripolis. Elegyhírek. Gabonaár.

MAGYAR ÉS ERDÉLYORSZÁG.

Felsőleges királyunk Szóts Albert elhunytával megürült erdélyországi ítélőmesteri hivatalra Földvári Farkas belső Szolnok vmegye eddigi alispánját méltóztatott helytartólag kegyelmesen kinevezni.

(Kir. Kam. tudósítás).

Cs. kir. Felsőgünk a' zemlini só- 's harminczadhivatali ellenőrségre Berndt József eddig Temesvárott volt só- 's harminczadi ellenőrt méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

A' nagymélt. m. kir. u. Kamara Klamparzky János nyugalmaztatása által Szolnokon megürült kir. kam. sebészi hivatalra Pavonics József eddig Királyfalván (Königsfeld) volt kam. sebészt nevezte ki.

Pest, oct. 24diken. Tegnap tartotta itt tek. Pest vmegye felsőleges nádorunk 's főispánja előlülése alatt tisztválasztó-székét illy renddel: első alispán lén Dubraviczky Simon; második Földváry Gábor; főjegyzőnek neveztetett Sárközy Imre, tiszteletbeli főjegyzőnek Szentkirályi Móricz, első aljegyzőnek Nagy István, másodiknak Nyáry Pál, harmadiknak Eckstein Rudolf, tiszteletbeliek: báró Pongrácz Gusztáv, Kandó József, és Tallián László; főügyvéd lén Rákóczy András, első al Gál József, második Lisznyai Gedeon, tiszteletbeli Egresy Samuel; leveltárnok Kecse Péter, számvevő Lázár Imre, exped. Gál János; középponti főbíró Zlinszky János; kecskeméti járásbeli főbíró Batta Samuel, al Sárközy Lőrincz és Szilasy György, esküttek: Szalay György, Nyáry Miklós, aladószedő Ferenczy Gergely, biztos Fórián György; Szalay László, Pajor Antal, Sánta Antal, Rédl Ferencz; váczí jár. főbíró Friebeisz István, al Somogyi Károly, Földváry Miklós, esküttek: Friebeisz Ferencz, Halász Pál, Parniczky

Eduard; aladós. Egry Márton, biztos Jantsics József; solti jár. főbíró Bernáth György, al Madarassy László, Mészáros Károly; esküttek Segerváry István, Csemiczky Lajos, Zsigray Lajos; aladószedő Szalay Pál; biztos Bereczky Gábor, Jeszenszky János; pesti jár. főbíró Tahy Károly, al Konkóli Thege József, Blaskovich Gyula; esküttek Czagányi János, Jeszenszky Antal, Sárközy Károly; aladószedő Bielek János; biztos Mráz József, Klementis János, Grófi József; pilisi jár. főbíró Simoncsics János, al Jankovich Sándor, Miskei Imre; esküttek Setét Károly, Simoncsics József, Kovács Lajos, aladós. Belgrádi János; biztos Vinkler Antal, Balogh László.

Nemes Győr megye új tisztí kara, a' f. h. 15kén nagymélt gróf Zichy Feraris Ó Exja előlülése alatt tartott választás szerint: első alispán Bezeredy Ignác, második Szabó Péter, főjegyző Kisfaludy Mihály, első aljegyző Balogh Kornél, második Zmeskál N.; tiszteletbeli Milkovich József, főügyvéd Góda József, tiszteletbeli főügyvéd Iványos Gergely, alügyvéd Hollósy János, tiszt. alügyvéd Potyondy Gusztáv, főadószedő Jankó János, al Balogh Kálmán, számvevő Nagy István; leveltárnok Káloczy Mihály; tóközi járásbeli főbíró Argay Mihály, al Kovács Márton, esküttek Vajda Ignác és Ózy Ádám; pusztai járásbeli főbíró Sárosy Károly, al Németh Mátyás; esküttek: Horváth János és Iványos Károly; sokorallai járásbeli főbíró Takács Sándor, al Szabó Pál, esküttek: Germanecz János és Matkovich Zsigmond; tiszteletbeli esküttek: Kisfaludy Elek és Sándor Sámuel, selyem-inspector Kelemen János, biztos Farkas István, másod biztos Moró Ignác, uti biztos Torkos János, főorvos Balogh József, tiszteletbeliek: Dorner és if. Karpf Antal, sebészek: Fauszt Ferencz, Sza-

lay Mihály, Gráffy Márton és Lévy; földméről Király Lajos.

T. Torna vmegye tisztujtó-székét nov. 8kán tartandja.

A' zágrábi ujság írja bécsi levelezője után Reindl Ferencz megíteltetését huszesz-tendei legkeményebb várfogságra Munkácsra; mi pedig hozzá ragaszthatjuk, hogy oda Pest-budán keresztül f. h. 19kén vitetett erős ka-tonai kíséret alatt.

A N G L I A.

Gróf Grey oct. 8kán érkezett East-Sheen-be (közel Londonhoz) 's mihelyest udvara a' városban készen lesz, ugyan itt fog lakni. — Sir Pulteney Malcolm ugyanaz nap Londonba jött (Portsmouthból) 's az admirálisnál sir Grahammal értekezett, mi után Palmerston és Althorp lordokat látogatta meg.

Oct. 5ikén nagy gyülekezet tartatott Edinburghban az elhunyt Scott Walter tiszteletére, mellyben az előülést lord Provost (a' fő-polgármester) vitte. Sok nagy tekintetű ur vala jelen, 's a' Buccleugh herczeg és fő-ügyvéd Jeffrey által mondott beszédek különös lelkesedéssel fogadtattak. Ez utóbbi (Jeffrey) azt hozá ajánlatba, hogy Walter Scottnak itt, Scotia fővárosában, nyilvános és az ő nagy nevéhez illő emlék állíttassék. Ez elfogadtatott, 's lord Meadowank ajánlatára tüstént 100 személyből álló választottság is neveztetett ki, melly a' begyüendő önkényes adakozásokat elfogadja. London és Glasgow kerületére is neveztetett illyes választottság nemesekből és nem-nemesekből is. Pénztárnokká lord Provost Forbes György urat kivá-ná neveztetni, mire Forbes János ur kinyilatkoztatta, hogy ő azon edinburghi bankok és bankiok részéről, kiknek Walter Scott adósek maradt, fel van hatalmazva, ugyanazon célra 500 font sterlinget ajánlani. Ez köz tapsot fakasztott; mi után dr. Canter (németországi fi) azt hozá javaslatba, hogy a' szárazföld, jelesül Németország, mellynek könyvkereskedése az elhunyt tollának annyit köszön, — főbb városaiban is neveztesse nek bankiok vagy más ismeretes férjfiak, kik az e' célra teendő aláírásokat 's ajánlatokat beszedjék 's a' választottsággal közöljék. Lord

Provost erre azt felelé, hogy a' választottság ezen javaslatot fontolóra fogja venni. Magában a' gyülekezetben az nap 24 személytől közel 1,100 font sterl. (11,000 pengő forint) jött be. —

Gróf Survilliers (Bonaparte József) Londonban oct. 11ikén egy nagy vendégsegbe, melly a' reform szerencsés kivitele diszére adaték, hivatott; de el nem fogadván ment-ségül azt mondá, hogy Olaszországból felet-több szomorító híreket vett volna (hihetőleg betegeskedő anyjáról.)

Cantonból (China) april. 21ikéig terjedő tudósítások érkeztek Londonba. Ezek szerint Chinának Kwang-tung, Kwang-si és Hukwang tartományiban tetemes lázadó csoportok mutatkoznak, mellyeknek vezére Li-ti-ming magát császárnak nevezi 's fegyveresivel egyenest Pekingnek tart, hogy a' valóban már igen impopularissá vált császárt szé-kéből elűzze. Li-ti-ming még fiatal de igen merész és bajnok ember, több ellene küldött csapatot már megvert, a' többi közt mint mondják egy 5,000 főből álló császári katonasztályt szinte 7 emberig levágott! —

FRANCFIAORSZÁG.

A' francia doctrinaire ministerium tehát annyi alkudozás, akarás, nem akarás után végre együtt van. A' mult számunkban említett strassburgi levelek Thiers és Guizot osztályaikat egymással felcserélték, 's ezt kii-gazítva az egész (oct. 11iki) ministerium most ekép áll: Fő- és hadminister Soult; külső-ügyminister duc de Broglie; finanszminister Humann; belső-minister Thiers; oktatásminister Guizot; igazság- és vallás-ügyminister Barthe; tengerügyminister de Rigny; kereskedésminister gróf d'Argout. Ugyanaz napi királyi rendelet által a' kamarák nov. 19ikére hivattak egybe. — Dupin ur nem akart ministerséget vállalni 's ezt is marsal Soult adjutansa által csak üzente. Ó csak a' hónap végével megy Parisba. Egyébiránt ígérte, hogy a' ministeriumot, egy két pontot kivéve, támogatni fogja. —

Öt más, ugyancsak oct. 11ikén költ ordonnanceok által báró Louis és Girod de l'Ain volt ministerek pairekké 's ez utóbbi a' sta-

tustanács pörosztálya praesidensévé; gróf Montalivet a' civilliste főfelügyelőjévé 's administratorává; végre báro Fain (a' király cabineti titoknoka) rendkívüli szolgálatban statustanácsnokká üléssel és munkaoz-tállal neveztettek ki.

Ezekon kívül még ötvenkilencz új pair neveztetett ki ugyancsak oct. 11ikén; közöttök: báro Ahalin; gróf Berenger; Bertin de Vaux, követkamara tag; Boyer, a' cassatio-szék egyik praesidense; Cousin, a' franczia Institut tagja; báro Durand de Mareuil, követ Berlinben; Duval, volt praefectus; marsal Gérard; marsal Grouchy; gróf Montlosier, a' hajdani assemblée constituante tagja; gróf Röderer, szinte az; gróf Rayneval, követ Madridban; báró de Sacy Sylv. és Thénard, az Institut tagjai; 's Turgot, Villemain és báro Zangiacomi, ismét egyik praesidense a' cassatioudvarnak, 's a' t.

Mi a' doctrinair? kérdé e' napokban a' Journal des Débats, 's a' Constitutionnel megfelel neki: doctrinair az, ki a' köz jó, politikai metaphysica és fellengző, túlhaladó theoriák tiszteletes fátyola alá mindég egy kisded felekezett (cotterie) privat érdekeit rejti, mellyet ő azonban Franciaországna'k nevez. Fő fegyvere a' doctrinairnek az elesés (elpártolás). Mindig nagy gyöngéje volt a' sok beszéd, és azzal a' mit mond mindig többet árt magának, mint azzal a' mit tesz. Főhibája e' pártnak az, hogy semmi párt. Ezekhez a' Courier Français történeti ismeretésül még ezt teszi: A' doctrinairnek már az első revolutio alatti kivándorlásokkor megkezdék cselszövényeiket 's azokat a' convent, directorium, consulság és császárság alatt is folytatták. Ők hozták az idegenek segedel-mével a' Bourbonokat Franciaországba vissza, 's míg legkisebb reményök lelete a' restauratio alatt hatalomra jutniok, annak hivi maradtak. Elvesztvén 1827 óta ebbeli reményöket, a' restauratiótól elszakadtak. Ők voltak azok, kik 1830ban az 1815diki megalázó tractatusokat elfogadák; 's az aug. 7diki királyság (Lajos-Filep) quasilegitimitását ók tallták fel. —

Marsal Soult következő körlevelet bocsá-

ta az ország polgári és katona főtiszteiehez oct. 12kén: Uram! A' király kegyes volt a' ministeri tanács előlülőjévé engem nevezni ki. Czelja Ő Felségének: egységet hozni az igazgatásba, melly által annak munkássága nagyobb hatást, feleletterhe több valóságot nyer. Midőn a' király e' magas hivatalra engem hívva meg, talán némelly régibb szolgálatomat 's azt, a' mit hazámert tenni szerencsés valéy, vevé tekintetbe; de kétségkívül 's mindenek előtt azt akará ez által jelenteni, hogy a' mostani ministerium Franciaország méltóságára ügyelni, 's annak bátorságáról nem kevesbé fog gondoskodni mint esendőről. Bátorokodom hinni, hogy ezért az én egész eddigi életem kezes. — Az én illustris elődöm (Perier Casimir) által elfogadott politikai rendszer, az enyim is; ez az igaz nemzeti rendszer, mellyet a' két kamara nyilatkoztatott azzá. — A' monarchiának és chartának fentartatása első feltétele a' nyilvános szabadságnak, melly csak akkor erős, ha rendet tart 's magát a' törvény megtartása által tiszteli; állandóságának a' belső esend 's külső béke legbiztosb kezesei. Ennél fogvást Franciaország számot tarthat az én abbeli igyekezetimre: hogy a' rend és béke fenmaradjon. Erre én az urnak elszánt és munkás közrehatását kívánom. A' kormánynak az ur egész bátorszivére 's egész bölcseségére szüksége van. Minden rendbontásra czélzó merészlet a' leghathatósban fog elnyomatni. Ha a' megbuktatott kormánynak pártja tovább is merészkednék a' törvényes hatalommal szembe szállani, sanyaru igazság keze fogja őt elérni. Semmi vé kell tenni balgatag reményeiket. Rendszabások fognak tétetni, hogy azon nyugtalankodásnak, melly némelly megyékben (Vendée) uralkodott, minden nyoma eltöröltessék. — Az anarchiát meggyőzte Parisban jun. 5 és 6dikan a' nemzeti őrség és sorezredek nagy-lelkü elszántsága. Kimutatták akkor a' pártok egyszersmind szánandó vakmerőségeket 's gyengeségöket. A' kormány tudja minden további czélzataikat 's nem tart tőlök. A' lázadás egy értelemben lelné az országot, melly a' kormánynak megadná a' szükséges,

legteljesebb erőt. — A' rend fentartása által megállapítjuk egyszersminda' békét. Olly kormány, melly magának ben az országban tekintet szerzett, szilárd 's független politikát követhet a' külföldre nézve is. Egyetértve a' hatalmasságokkal, kik szövetségeseink, fogjuk mi minden európai nagy kérdés megoldását sürgetni, 's ebben harczra kész, de engedelmes seregeink által gyámoltatni. Europa tudja ezt, de tudja egyszersmind, hogy mi köteleztetéseinkhez hűvek 's elszántak vagyunk a' világ békeségét fentartani. — Ez, uram, a' király kormányának gondolkodása. Tegye az ur önnönévé ezen politikának szellemét, terjessze, hirdesse az ur azt mindenütt. Nincs tisztos gondolkodás, mellyet az kielégíteni, igazságos érdekek, mellyet az biztosítani képes ne volna. — Adna bár az ur szolgálatja is a' kormánynak erőt, válnék annak becsületére, 's arathatnák együtt az ur bölcs és okos magaviseletének jutalmát! Minden jó gondolkodásu statustiszt fog a' király magas jóindulatiba ajánlatni. — Uram! Francziaország szabad, 's tiszteletben van. Jólléte ismét virulni kezd; csak egykét erőködés még, 's dicső revolúciónk minden gyümöleseit izlelendjük. — A' kormány tudni 's teljesíteni fogja kötelességeit az ország iránt, de ő is mindek előtt az országban bizik. Ha igyekezetinket siker koszoruzandja, azt mi neki, az országnak, fogjuk köszönni. Régi szokás nálam minden tettemet 's lépésemet Francziaország becsületéhez mérnem. Fogadja az ur különös tiszteletem bizonyítását. Aláírva: Marsal Soult, ministerelőlülő, a' hadi osztály minister-statustitoknoka. —

Hg Talleyrand oct. 10ikén estve Parisból Londonba indult. —

A' spanyol ministerium is megváltozott. Zea Bermudez neveztetett külső-ministerré, 's gróf Alcudia helyette Londonba megy. Calomarde Madridból kitiltatott; Ballesteros, Salazar és Zambrano eddigi ministerek statustanácsnokok maradnak. Több bocsáttatott el a' ministeriumi al tisztek közül is, így a' külső ügyi ministeriumnál Castillo, bureau-

chef (annyi mint cancellariae director). A' király oct. 3iki tudósítások szerint teljes gyűlöben volt — 's fényes bemenetelét Madridba oct. 15ikén szándékozott tartani.

Havreből írják, hogy a' Francziaország-hoz tartozó Bourbon-szigeten (Móricz sziget-hoz v. is Isle de France-hoz közel) is zavarok voltak. A' Negerek egy messze ágazó öszeesküvést forraltak St. Denisben, a' sziget fővárosában, mellynek minden fehér férjfi meggyilkoltatása volt czélja. Azonban a' terv jó korán felfedeztetett 's a' fő czinkosok már törvény előtt vannak. Igen dicsérik itt is a' mulattok ez iránti magok viseletét; különben a' feketék őket is halálra szánták.

A' Journal de l'Ain körülményesen írja le a' Garnier-Pagèsnak Lyonban adott ebédet. Számítalan nép járt a' házon be és ki, mellyben a' 2,500 főre menő vendég együtt ült. Ebéd alatt pénz gyűjtetett a' nem rég elitelt Tribune (párisi ujság) javára 's mintegy 1000 franc került össze. 32 áldomás ürítettett, legnagyobb zajjal a' juste-milieu ellen kikelők. Barthélemy a' hivtelen egy hatalmas vesszenelt kapott. A' szoba közepén szóllószék vala, mellyről többen hallaták magokat; Garnier-Pagès beszéde fél órát tartott. A' jelenlévő mind tős gyökeres republicanus volt, de közöttök alig egykét jelesebb, hiresebb ember, 's igen helyesen kérdi egy lyoni levél, mit használ Francziaországnak a' sok papiros institutio és szabadságforma, ha a' nemzet képzése-, nevelése-, tanítása, szóval szellemi megérlelésére gond nincs? Ezekről 's a' legsúlyosabb terhek könnyebbitéséről függ annak boldogsága, 's ezekről itt egy szó sem tétetett 's a' t.

A' „la Revolution“ (journal) czimét megváltoztatta 's oct. 15dikéről kezdve ezt veszi fel czimül: „A' közjó; a' nép érdekeinek szánt journal.“ —

BELGIUM.

Lord Durham oct. 8ikán érkezett Brüsselbe, 's ugyanaz nap hitvesével együtt Ó Fel-ségénél ebédelt; más nap utját Londonnak folytatta. Vele egy időben indult az udvartól Deudon ur, sürgető levelekkel Parisba. — Gendebien és Robaulx urak nem fogadták el

a' főügyvédi hivatalt (l. mult lev.), sem Tielemans, ki a' justizministernek azt adá tudtára, hogy tiz esztendei studiumát nem e' most neki szánt, hanem más pályájára szánta. — Több más hasonlóul vonakodott a' törvényszéki hivatalt elfogadni. — A' Lynx beszéli, hogy francia agensek 3 millio forintot ígértek general Chassénak, ha fellegvára kapuit annak idejében megnyitja; a' general természetesen megvetve felelt. — A' belga volt idegenlegionnak egy része Ostendeban várta a' kedvező szelet, mellyel Oportoba evezhessen. — A' Standard, eddigi egyetlen oppositionalis ujság Hollandban, előfizetők nem léte miatt megszünt jární. —

Francia és angol ujságok következő egyezést közlenek, melly hollandi követ báró Zuýlen van Nyeveldt ajánlata szerint — ki azt a' conferentiának septemb. 20ikán nyújtá be — Hollandia és Belgium között volna kötendő 's az öt hatalmasság és a' hollandi király közötti alkuba felveendő: Az 1831 nov. 15diki egyezésnek 1, 2, 3, 4, 5, 6 és 7 cikkelyei minden módosítás nélkül vétetnek fel. 8 cikkely: Hollandia a' Flandriából folyó vizek lefolyását minden alkalmas módon eszközteni 's az áradásoknak a' lehetőségig elejét fogja venni. E' végre megengedi, hogy az urasága alatt lévő földbirtok is okosan használtassék. A' hollandi birtokon e' czélra már fenálló zsilipek Hollandia főurasága alatt maradnak, 's az ezentul ugyan ott építendőek nem állhatnak olly helyen, honnan a' hollandi határ védelmét akadályozhatnák. Egy hónappal ezen egyezés megerősítése után biztosok fognak mind a' két részről neveztetni, kik az arra való legalkalmasabb helyeket kijeleljék 's azon zsilipek iránt is egyezzenek egymással, mellyeknek igazgatását a' két ország közösen viendi. — 9dik cikkely: 1 szakasz (§). A' bécsi congressus-actának 108 — bezárólag 117 cikkelybeli határozati a' hajót bíró folyók és folyamok (Strom und Fluss) szabad hajózhatása iránt azon folyók 's folyamokra is kiterjesztetnek, mellyek a' belga és hollandi birtokot egymástól elválasztják vagy a' kettőt keresztül metszik. — 2 §. A' mi külö-

nösen a' Scheldét illeti, az azon, névszerint annak mind keleti mind nyugoti ágán hajózhatás minden nemzet hajóinak 's kereskedésének szabadon áll, 's hollandi király Ó Felsege kötelezi magát arra, hogy az ezen folyón fel vagy alá, a' tengerről Belgiumba vagy Belgiumból a' tengerre evező hajóktól, akármilly lobogó alatt mennek is, egy tonnavámnál, a' hajó nagyságához képest, többet nem veszen, sem azon hajók terhét a' most nevezett tonnavám vagy akármí más ürügy alatt is vizgálat és fürkészet alá nem véteti. — 3 §. A' tonnavám, melly a' fel és levezésért (együtt véve) tonnájától 1 pengő forintnál több soha sem lehet, ideiglen 60 centimre határoztatik a' tengerből fel a' Scheldén 's Baz-on keresztül Belgiumba — 's 40 centimre az ugyan ezen uton Belgiumból levező hajókra nézve. Azon hajók, mellyek a' nagytengerről, vagy pedig a' Scheldén által Belgiumból a' terneuse-i csatornába 's viszont a' terneusei csatornából a' tengerre vagy Belgiumba eveznek, e' most említett vámnak le és fel csak felét fizetik. Ezt a' tonnapénzt Ó Felsege a' Belgák királya Ó Felsegének a' hollandi királynak esztendei 150,000 forintban fogja lefizetni, melly által különbség nélkül minden hajóért ki van a' vám fizetve, 's Ó Felsege a' Belgák királya magát e' summa esztendőnkénti fizetésétől tókésítés (capitalisatio) által fel is mentheti. 4 §. a' Schelde-torkolati hajósbérről (Lootsenabgaben) szóll, melly a' Maas-torkolati 1829beli hajósbérrel egyenlőleg állapittatik meg. 5 §ban biztosok vagy tisztek nevezése rendeltetik mind a' két részről, kik a' Scheldének hajózható állapotban tartása 's az ide czélzó eszközök iránt fognak végezni. 6 §. A' Schelde és Rajna közötti vizeken szinte szabad hajózás engedtetik Belgiumnak olly vámfizetés mellett, melly a' Rajnán-hajózásért fizetni szokott vámokat soha meg nem haladhatja. Ezen kívül e' vizeken mind azon kedvezésekkel fognak a' belga hajók is élni, mellyekkel a' legbarátibb nemzetekéi. — 7 §. ismét biztosokat rendel egy norma készítésére, melly szerint a' bécsi congressus-actának 108—117 cikkelyei a'

Maas-on leendő hajózhatásra alkalmaztassanak 's melly szerint a' Schelde hosszában mind a' két országbeliektől üzendő halászat és halkereskedés a' tökéletes kölcsönösség alapján igazittassék el. — Azalatt a' Maas mind a' két nemzet hajóinak nyilva áll. — 10 czikk: A' két országon keresztül menő csatornák használata mind a' két ország lakosinak közös és szabad. Magában értetik, hogy ezen használatban mind a' két rész egyenlő feltételek alatt veszen részt 's hogy mind a' két fél csak igen csekély vámot fog az azokon hajózhatásért venni. — 11 czikk. Belgiumnak Németországgal Limburgon keresztül eső kereskedése teljesen szabad és semmi szín alatt sem zárathatik el. A' Maestricht, Sittard és Venloon keresztül Németországba vivő országutak csak igen mérsékelt sorompói-vám alá lesznek vetve, mennyi t. i. ezen országutak jó karban tartására szükséges, hogy így az áthaladó (transito)-kereskedés semmi akadályt ne szenvedjen 's a' vám által jó karba helyezett utak a' kereskedést még inkább könnyebbitsek. 12 czikk. úgy van, mint a' nov. 15iki tractatusban, kivéven az 1 § függelékét, mellyben januarius 1ső napja helyett julius 1ső napja tétetik. — 13 czikk. Mivel Hollandia 1830 nov. 1ső napja óta a' németalföldi volt közös statusadósság törlésére minden előfizetést egymaga tett, ennél fogvást megegyeztek, hogy az említett előfizetéseknek (Vorschüsse) 1830 nov. 1sőjétől 1832 juliusa 1sőjéig 's így husz hónapra eső részét a' Belgiumot illető 8,400,000 for. esztendei járandósághoz képest ez az ország Hollandiának vissza fizesse, mihelyest t. i. a' törlősyndicatus liquidatioját bevégzi 's Belgium a' közös actív adósságból reá háromlő részt megkapja. — A' 14—22 czikkelyek a' nov. 15iki tractatus 15—23 czikkelyeiből vannak véve; úgy a' 23ik is kevés változtatással. 24 czikk. Ezen szerződés következésében áll a' n d ó b é k e 's jó egyetértés fog Ó Felsége Németalföld királya 's Ó Felsége a' Belgák királya, úgy szinte az ók örökösök 's utóik, országuk 's alattvalóik között uralkodni. 25 és utolsó czikk. E' jelen egyezés erősítették

meg 's az erősítvények egy hónap alatt, vagy ha lehet hamarabb is Londonban cseréitessenek ki. Minek erejéül azt az illető meghatalmazottak aláírák 's czimeres pecsétjüket reá üték. London; 183. — Látni való, hogy ezen pontok Belgiumnak igen kedvezők, minél fogva azoknak elfogadtatások 's ezzel a' béke fenmaradása alig szenved többé kétséget. — Azon iromány, mellyet ezen ajánlat általadásakor báró Zuylen van Nyevelde a' conferentiához intézett, sokkal nevezetesebb helyeket foglal magában, hogy sem azokat ne közlenők, de ezt jövő levelünkre kell hagynunk.

A' belga katonaság néhány főbb tisztjei kérelmet szándékoznak a' királyhoz intézni, az idegenek felvétele ellen a' belga sereghez, mivel annak sorai már eddig is igen el vannak velők árasztva, a' benszülöttek pedig alattok nem szívesen engedelmeskednek, sőt alkalom nyujtatik, hogy szolgálatjokat gyakran önkényesen felmondják. E' kérelem indítói előbb egy közönseges gyülekezést, hova minden elégedetlent meghívjanak, szándékoznak tartani plánjok könnyebb kivihe-téseül, mellyet egy protestatioval kezdenek majd az idegen seregek belépte ellen az országba, ha talán azok segedelműl érkeznének a' hollandiak ellen; azután egy kérelmet bocsátanak a' királyhoz az 1830 óta belga szolgálatba lépett franczia 's lengyel tisztek elbocsátatását sürgetni. — A' katona főigazgatóság e' czelzatokrul már tudósítva van, 's Desprez general kinyilatkoztatta, hogy hazájába visszatér, mihelyt e' rendszabások kivitelét az említettek sürgetni kezdenék, mellynek, a' franczia tisztek állítása szerint, egyedül oranismus, irigy vetélkedés, 's öntehetetlenségök tudása minden oka; elkeseredve emlegetik egyszersmind a' francziák hogy a' sereg mostani miveltebb állását egyedül nekik köszönhetni, 's még is illy méltatlanság készül számokra jutalmul.

NÉMETORSZÁG.

Oct. 13ikán érkezett a' görög királysági követség Münchenbe 's lakását a' görög regensség palotájában vette, a' bajor királyi palotával szemben. Két biztos küldetett a' kö-

vetség elejébe, melly itt léte alatt a' bajor udvar vendége leend, 's az ünnepélyes elfogadás oct. 15ikére határozatott. Erről ugyan ez napon eképen ír a' bajor Beobachter: Ma délután 3 órakor ment fel a' görög követség kíséretével együtt a' királyi palotába. Az első két hintóban a' követség adjutánsai ültek, utánok egy királyi lovász vezetése alatt hat lovas gálahintóban két görög general (tagjai a' követségnek) következett, 's ezek után ismét 6 lovas gálahintóban admiral Miaulis, egy bajor kir. adjutans ülven mellette. Királyi cselédség gyalogolt a' hintók mellett, egy mellvasas-osztály vezetése és rekeszté a' menetet. A' bajor királyi pár elejébe jutván a' követség, annak egyik tagja görög nyelven tartá beszédet, mellyet a' tolmács német nyelvre álttve olvasván el, választ a' bajor királyi ház minisztere szinte német nyelven adott, 's ezt ismét görög nyelvre álttve olvasta fel a' tolmács. Innen az ugy nevezett zöld folyosóra (gallerie) bocsáttatván a' követség, külön audientian szóllott Ő Felségökkel, mire görög király Ő Felsége elejébe vezetettet. Otto király a' thronus előtt állva, körülé a' regensség tagjai, fogadá országa követeit, kik háromszori főhajtással közeledve, az elébb megirt renddel tarták görög-német beszédjüket 's vették német-görög válaszokat. Ezután a' görög regensség egyik tagja egyenkint mutatá be az ifju Felségnek a' követeiket, kik aztán hasonló rendben mint jöttek, palotájokba visszatértek. Öt órakor délután nyílt, ünnepi ebédhez ült a' bajor és görög Felség, mellyhez a' görög regensség, a' görög követség 's Anglia, Orosz- és Franciaország követei valának meghíva.

A' német szövetség oct. 4ikén hozott határozatában Otto bajor herceget Görögország királyának megismeri, ohajtván, ugy mond, hogy az isteni gondviselés védelme alatt sikerüljön Ő Felségének megalapítani országában a' rendet, békét és boldogságot, 's megfelelni ez által a' czélnak, melly ezen keresztény királyság állapításakor a' szövetség három hatalmasságnak előtte lebegett.

PORTUGÁLIA.

Ujabb levelek Oportobul Dom Miguel

veszteségét a' sept. 29iki csatában 1500—2000-re teszik holtakban és sebesültekben, Pedrót 400ra; nem győzik azok egyszersmind ez utóbbinak hidegvérűségét 's elhatározottságát eléggé magasztalni, mellyel a' legnagyobb veszedelemben parancsait osztogatá, noha változhatlan komoly feszültséggel látszott az ütközet kimenetelét várni; Vitall ur, Asia angol hajónak pénztárnoka, ki mellőle szemlélté a' csatázást, egy golyó által halálosan megsebesitetett. — 30ika reggelén Sartorius egész hajóseregével Oportotul csak 6 mérföldnyire állott, 's egyik gőzhajója éppen akkor szállitá ki Aveiro táján az Angliából ujon érkezett 500 főre menő segéd csapatot; egy másik tudósítás szerint pedig ujra 5 portugali kereskedő hajót fogott el Figueira mellett, mellyek gazdag teherrel épen Lizabon felé tartottak.

A' Courrier de l'Europe oct. 11iki száma szerint a' portugáli követség Londonban csak sept. 30ikáig terjedő tudósításokat kapott Oportoból; ellenben igen érdekes privát levelek érkeztek ugyanoda Lissabonból, mellyek szerint dom Miguelnek eltökélett szándéka az Oporto ellen tett lépéseket folytatni. minél fogvást parancsolatot küldött, hogy a' hely ujlag támadtassék meg 's bevétele, akár mibe kerül, hajtassék végre. Gróf Basto a' király belső-minisztere erősen rajta van, hogy maga dom Miguel is menjen a' táborhoz 's jelenlétével a' seregeket a' lehető legnagyobb erőködésre buzdítsa. —

TRIPOLIS.

A' minap jelentett tripolisi lázadásnak a' francia hírlapok következőleg adják keletkezését 's bővebb körülményeit. Az angol kormány 1815ben valami Warington nevezetűt küldé e' tartományba consulul, egy férfit, ki már előbb Wellington alatt szolgált Portugáliában, 's máshol is, de mindenütt csak rossz nevével hagyá. Tripolisban nem tartózkodnak angol kereskedők, 's így a' nemzet itteni kereskedése egyedül e' férfi kezében forgott, ki azt elég nemtelen volt a' legnyersebb haszonajtolásra fordítani. Ugyanis a' görög felkelés támadásakor felvállalá azon hadihajók kiállítását, mellyeket a' beynek kell vala a' nagy-

uri flottához segedelmül küldeni, 's így a' beynek nagymennyiségű pénzben hitelezője lön; a' visszafizetést sohasem sürgette, hanem tőkébe tudván az szertelenül növekvő kamatokat, sőt a' basának egyéb hitelezéseit is bevásárolván, minekutána ez idén 450,000 ftra nevedeknék az egész adósság, egyszerre, 's rögtön sürgeté annak megtérítését; a' bey, kinek financz állapota különben is rendetlen lábon álla, azt teljesíthetlenné látván, időt kért mi alatt a' nevezett summát összegyűjthesse, 's valóban tett is lépéseket azt mentül előbb eszközölni; de Warington, ki szándékától el nem álla, hadal fenyegeté őtet Anglia részéről, min annyira megrettent a' szegény ember, hogy minden található kincseit pénzzé tevén, 's azzal tartozása felénél többet kifizetvén, a' maradék megtérítésre egy kis türelmért könyörge; erre sem hajtott a' kéréseken consul, 's minden egyéb ajánlatokat visszavetve, egyenesen ír Maltába néhány hadihajóért, melyek a' veszélyben forgó angol kereskedést Tripolisban fegyveres erővel biztosítsák. Azonnal ott is terme 2 fregát és 1 korvett, de minthogy kormányzójuk a' békés városban nem tapasztalta a' veszedelmet, mellyről tudósítatot, igazságtalannak tartott minden ellenségeskedést; Warington azonban, tudván hogy földieinél, kik őt közelebről ismerék, nem legszívesb fogadtatást reménylhet, egy ausztriai hajóra költözött, 's onnan üzene algyuztatás fenyegetés alatt a' beynek, hogy mivel ő korlátlan uralkodója alattvalóinak, kényszeritené azokat a' maradt adósság-rész fizetésére; az ősz basa, kit élemedett kora még rettegőbbé tón, mint millyennek valóssággal már a' természet alkotá, nem látott módot az embertelen tanácsra nem hajolni, 's kihirdeteté f. e. jul. 26ikán a' pénz megtérítését; ahogy tudva lön e' parancsolat a' lakosoknál, 's főképp az, hogy a' gyűjtendő

summát az angol consul, ki az ország igazgatásába többszöri erőszakos avatkozási által már a' nélkül is igen gyűlöletesé lön, kapná meg, egyszerre felzendültek 's az igazságtalan követelést megtagadák. Az öreg basa kiállittatá katonáit, de ezek is midőn már már dologra kerülne jobbadán a' néphez szegődtek, 's egyes akarattal Sidi Mehemedet a' basa kis koru unokáját kiálták uralkodónak. Warington Sfaxba (városka a' tunisi birtokban) futott, nem tartván, az elébb említett okoknál fogvást, Maltába térni tanácsosnak; — mennyiben fogja majd az angol ministerium illy körülményekben dolgát pártfogolni, még nem tudni. A' zendülés mind inkább terjedez, az arab nemzetségek mindnyájan az új uralkodó részére nyilatkoznak, 's legközelebb maga az öreg bey is annak számára mondott le. De még ennek sincs nyugtató sikere, mivel a' város vonakodik őt elismerni, 's annál fogva naponként újabb meg újabb megtámadtatást kénytelen kiállani.

ELEGY HIREK.

A' cardinállá nevezett marchese Spinola Romába elutazott 's a' helyette apostoli nunciussá az ausztriai udvarhoz kinevezett monsig. Ossini oct. 4ikén Bécsbe megérkezett. — Ugyan innen Triestnek utazott el (oct. 6ikán) báró Stürmer, ki ideiglen a' szabadsággal Bécsbe jövő báró Ottenfels követségi tisztét viendi Kostantinápolyban.

A' Belgium alatt imént közöltt egyességajánlatot nem a' hollandi követ, hanem lord Palmerston tette fel, 's a' hollandi követnek ugyanott említett jegyzéke nem ezzel az ajánlattal adatott a' conferentiának be. — Ezt az igazítást a' Beobachter octob. 21diki számában adja.

A' spanyol király october 15dikén szándékozott ünnepélyes bemenetét tartani Madridba.

A' gabonának pesti piaci ára october 23dikán 1832.

cs. m. vto. gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb	Pozs. m. vto. gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb
abúza	143 $\frac{1}{2}$	133 $\frac{1}{2}$	120	Zab	36	35 $\frac{1}{2}$	33 $\frac{1}{2}$
szemes	100	93 $\frac{1}{2}$	90	Köles	—	—	—
	57 $\frac{1}{2}$	56	53 $\frac{1}{2}$	Köles-kása	—	—	—
	56 $\frac{1}{2}$	53 $\frac{1}{2}$	50	Kukoricza	53 $\frac{1}{2}$	50	46 $\frac{1}{2}$

Szerkezteti Helmeczy. Nyomatja Landerer,